

«Bokutdrag: *Kvinner i kamp*»

av **Marta Breen** og illustratør **Jenny Jordahl**

Tekster i dette opplegget:

«Bokutdrag: *Kvinner i kamp*» av Marta Breen og illustratør Jenny Jordahl
Sammenlikning med «Bokutdrag: *Den norske slavehandelen*» av Anders Totland

Mål med opplegget: Å vekke elevenes interesse for sakprosa

- gjennom at elevene setter ord på sin personlige leseopplevelse
- gjennom at elevene diskuterer temaer som tas opp i teksten
- gjennom at elevene bruker sakprosaetekster som inspirasjon og modell for egne tekster

FØR:

Utdraget fra *Kvinner i kamp* handler om slaveriet i Amerika.

Hva vet dere om dette slaveriet?

Hvor har dere denne viten fra? Og i hvilken grad mener dere at den er troverdig?

- Hvordan tror dere ulike sjangere påvirker fremstillingen av slaveriet?
- Hvordan tror dere at en tegneserie kan bidra til å fortelle historien om slaveriet?

Se på forsiden.

- Hvordan vil dere beskrive måten forsiden er tegnet på?
- Hvilke forventninger har dere til utdraget?

UNDERVEIS:

Les først utdraget igjennom én gang.

Les deretter igjennom utdraget en gang til, der du legger merke til hvordan historien er fortalt

ETTER:

1. Samtale i hel klasse
Klassesamtale.

For å få til samtaler som utvikler elevenes engasjement for lesing er det ofte en fordel å ta utgangspunkt i den personlige leseopplevelsen deres. Begynn derfor gjerne med spørsmål som: «Hva handler dette om?» eller «hva skjer her?» og la samtalen utvikle seg ved å formulere åpne og autentiske spørsmål og ved å bygge videre på elevenes svar – da opplever de at leseopplevelsene deres blir hørt og tatt på alvor.

Her er noen forslag til spørsmål som kan inngå i diskusjonen av utdraget:

- Hvem identifiserer dere dere med i det første bildet (s.22)? Begrunn svaret.
- I hvilken grad synes dere at de første sidene gir en god introduksjon til Harriet Tubmans historie (frem til hovedkarakteren selv dukker opp på s.25)?

Sammenlikn tallene på s.23 med tallene i utdraget fra Den norske slavehandelen (faktaboksen på s.36 i Faktafyk).

- Hvordan synes dere tallene henger sammen?
- Hvilket inntrykk får dere av hvordan slaverne ble behandlet?
- Hva synes dere om måten mishandlinger, drap og overgrep fremstilles på?
- Hvordan tror dere Harriet klarte å rømme?
- Hva tror dere menes med setningen: «Men hun klarte ikke å nyte friheten»?
- Er det ting som gjør det vanskelig for dere å nyte den friheten dere har?
- Hva tenker dere om at Harriet Tubman valgte å hjelpe andre slaver med å flykte?
- Hva synes dere om at hun iblant truet med å skyte slavene hvis de fikk panikk?
- Er det noen særlige ting dere legger merke til i måten tegneserieformen brukes på? Dere kan f.eks. se på billedutsnitt, perspektiv, fargebruk, snakkebobler og fartsstreker.
- Hvem forteller?
- I hvilken grad mener dere at en tegneserie kan være en sakprosabok? Fortell.
- I hvilken grad tror dere at hendelser og utsagn er fremstilt slik de faktisk hendte i virkeligheten?
- Finnes det slaveri i verden i dag? Begrunn svaret.

Marta Breen har kalt boka for «Kvinnebevegelsen for dummies».

<https://www.dagsavisen.no/kultur/kvinnekamp-blir-tegneserie-1.1108531>

- Hva tenker dere om en slik beskrivelse?
- Hvilke sammenhenger ser dere mellom kampen mot slaveri og kvinnekamp?

Sammenlikn gjerne utdraget fra Kvinner i kamp med utdraget fra Den norske slavehandelen som dere finner på s. 35-36 i Faktafyk.

- Hvilke likheter og ulikheter legger dere merke til?
- Hvilke følelser og leseopplevelser sitter dere igjen med? Og hvorfor?
- Henger det for eksempel sammen med hvordan tekstene er fortalt, illustrasjonene, hvem som er hovedkarakter eller liknende?

Skriveoppgaver

1. Flukten til friheten

Skriv om hvordan 27 år gamle Harriet klarte å rømme fra slaveriet.

Velg selv om du vil skrive som et kapittel i en fortelling eller som en nyhetsartikkel.

2. Panikk

I utdraget blir det nevnt at Harriet truet med å skyte slavene dersom de fikk panikk under flukten.

Skriv en tekst der du beskriver dette. Du kan legge vekt på hendelsen og skrive en fortelling, eller du kan velge å utforske Harriets tanker og følelser gjennom å skrive et dagboksnotat eller et intervju.

3. Filmanmeldelse

Høsten 2019 er det planen at filmen «Harriet» skal ha premiere. Ifølge den engelske versjonen av Wikipedia er det snakk om en «biopic film directed by Kasi Lemmons from a screenplay by Gregory Allen Howard, based on the life of famous abolitionist and warrior Harriet Tubman who escaped slavery and led hundreds of enslaved people to freedom on the Underground Railroad.»

Lærerveiledning til Faktafyk 2019: utarbeidet av Foreningen !les

[https://en.wikipedia.org/wiki/Harriet_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Harriet_(film))

Forestill deg at du har sett filmen og skriv en anmeldelse.

Kompetansemål

norsk:

- delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon
- skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder
- skrive kreative, informative, reflekterende og argumenterende tekster på hovedmål og sidemål med begrunnede synspunkter og tilpasset mottaker, formål og medium

samfunnsfag:

- vise korleis hendingar kan framstillast ulikt, og drøfte korleis interesser og ideologi kan prege synet på kva som blir opplevd som fakta og sanning